

Valtiovarainministeriölle

Viite: lausuntopyyntö 17.1.2018, Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta VM/126/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi arvonlisäverolain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:ltä (jäljempänä myös ”Yhdistys” tai ”SVA”) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi arvonlisäverolain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että lakiin tehtäisiin arvoseteleiden arvonlisäverotusta koskevasta Euroopan unionin direktiivistä (jäljempänä ”arvosetelidirektiivi”) johtuvat muutokset.

Yhdistys kiittää annetusta lausuntomahdollisuudesta ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

Yleistä

Lakiesityksen tarkoituksena on panna täytäntöön arvosetelidirektiivi. Luonnoksessa todetaan, että arvosetelidirektiivi on kompromissin tulos eikä ole kaikilta osin täysin selkeä. Lakiesityksen mukaan arvosetelidirektiivi toimeenpantaisiin elinkeinonharjoittajien kannalta mahdollisimman neutraalilla, selkeällä ja hallinnollisesti yksinkertaisella tavalla pyrkien välttämään turhia rajanvetoja ja elinkeinonharjoittajien välisten oikeudellisten ja taloudellisten suhteiden vastaisia ratkaisuja. Esityksen tavoitteen on myös saada aikaan selkeä ja yhtenäinen arvoseteleihin ja niiden kaltaisiin yleisiin maksuvälineisiin liittyvä verotus- ja oikeuskäytäntö.

Lakiesitysluonnos on yksityiskohtainen sisältäen kattavan kuvauksen nykytilanteesta, rajanvetokysymyksistä ja oikeuskäytännöstä. Esityksessä käsitellään laajasti myös vanhaa ja uutta maksupalveludirektiiviä sekä vastaavaa kansallista lainsäädäntöä. Esitysluonnos on huolellisesti valmisteltu ja siinä käsitellään monia mahdollisia käytännön soveltamis- tai tulkintaongelmia aiheuttavia tilanteita.

Yksittäisiä kommentteja

Arvosetelidirektiivissä omaksutusta sääntelytavasta ja arvoseteleiden moninaisista erityispiirteistä johtuen SVA kokee, että esitysluonnoksen suurimpana haasteena on, muodostuuko esityksen seurauksena arvoseteleiden arvonlisäverokohtelu esityksen tavoitteiden mukaisesti mahdollisimman selkeäksi ja hallinnollisesti yksikertaiseksi. Esitysluonnoksen perusteella erinäisten hyödykkeiden maksuihin käytettävät välineet nimittäin jakautuvat arvonlisäverotuksen soveltamisen kannalta jatkossa periaatteessa ainakin viiteen eri kategoriaan:

- 1) liput (pääsyliput ja vastaavat, jotka ovat todisteita oikeudesta vastaanottaa yksilöity tavaran toimitus tai palvelun suoritus), joita ei pidetä arvoseteleinä;
- 2) yksikäyttöarvosetelit;

- 3) yksikäyttöarvosetelit, joihin tietyissä tilanteissa sovelletaan kuitenkin monikäyttöarvoseteleihin noudatettavia periaatteita (ks. ehdotettu AVL 18 d §:n 3 momentin toinen virke ja 73 f § 2 momentti);
- 4) monikäyttöarvosetelit; ja
- 5) yleiset maksuvälineet, joita ei pidetä arvoseteleinä.

Yllä esitetystä johtuen vaarana on, että erilaisten arvosetelituotteiden verokohdeltu voi muodostua nykyistä monimutkaisemmaksi. Tämän estämiseksi käytännön linjausten tulisi olla mahdollisimman selkeitä ja havainnollisia. SVA:n näkemyksen mukaan arvonlisäverotuksen käytännön soveltamisen ja vaikutusten kannalta erityisen tärkeää on, että

- a) (monikäyttö)arvosetelien ja yleisten maksuvälineiden välisestä rajanvedosta tulee mahdollisimman selvä ja konkreettinen, ja että linjauksissa otetaan mahdollisimman ajantasaisesti huomioon kehittyvä teknologia;
- b) ne käytännön tilanteet, joissa yksikäyttöarvoseteleihin sovelletaan kuitenkin monikäyttöarvoseteleihin noudatettavia periaatteita (ks. yllä) määritellään mahdollisimman tarkasti, jotta arvosetelien liikkeeseenlaskijat, jakeelijat ja lunastajat pystyvät täyttämään verotusta koskevat velvoitteensa; ja
- c) arvonlisäveron vähennysoikeutta koskevien muodollisten edellytysten täyttymistä tulkitaan tarvittaessa joustavasti (laskut ja laskumerkintävaatimukset).

SVA toivoo, että lopullisen lakiesityksen perusteluja koskevaan osuuteen sisällytettäisiin mahdollisuuksien mukaan vielä lisää havainnollistavia esimerkkejä mm. arvoseteleinä pidettävistä maksuvälineistä ja vastaavasti sellaisista yleisistä maksuvälineistä, joita ei pidetä arvoseteleinä, erityistilannetta koskevasta veron perustesäännöksestä sekä muista käytännön rajanvetotilanteista. SVA pitää lisäksi tärkeänä, että ennen lakimuutoksen voimaantuloa Verohallinto ohjeistaisi mahdollisimman kattavasti ja käytännöllisesti arvoseteleiden arvonlisäverotuksesta.

Valmisteilla oleva lakiesitys muuttaa tietyiltä osin olennaisesti nykyistä arvonlisävero kohtelua. Tästä johtuen olisi tärkeää, että lakiesitys annettaisiin mahdollisimman pian. Jotta verovelvolliset pystyisivät varautumaan uudistukseen (ml. voimaantulosäännös, jonka oikea soveltaminen voi erityisesti jakeluun liittyvien palvelujen osalta tuottaa käytännön haasteita), olisi tärkeää, että lakimuutos voitaisiin vahvistaa ja mahdollinen viranomaisohjeistus antaa hyvissä ajoin ennen uudistuksen voimaantuloa.

SVA toteaa lisäksi, että on mahdollista, jopa luultavaa, että joissakin muissa maissa arvosetelidirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä sovellettavat linjaukset poikkeavat Suomen tulkinnoista. Tästä johtuen on tärkeää, että kansainvälistä kehitystä seurataan ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään, jos esimerkiksi useissa valtioissa hyväksyttävien arvosetelien verokohtelu olisi muodostumassa tulkintaeroista johtuen Suomen ja suomalaisten yritysten kannalta ongelmalliseksi.

Helsingissä 13. helmikuuta 2018

Suomen Veroasiantuntijat ry

Markku Järvenoja
hallituksen puheenjohtaja

Marko Ojala
hallituksen jäsen